

ECONOMISCHE VERKENNINGEN METROPOOLREGIO AMSTERDAM 2019

ECONOMISCHE VERKENNINGEN
METROPOOLREGIO AMSTERDAM

2019

#EVMRA

**Presentatie EVMRA 2019
'State of the Region'**

Henri L.F. de Groot

17 juni 2019

Achtergrond

- Samenwerking TNO, Neo-Observatory en Vrije Universiteit Amsterdam
- In opdracht van Platform Economie van de MRA
- In kaart brengen en duiden van
 - Stand van de economie
 - Korte termijn prognoses
 - *Lange termijn trends*
 - ... met toenemende aandacht voor gemeenten en “MRA Beleidsonderzoek”
- Basis voor ‘evidence based’ beleid

Het MRA verhaal van 2019

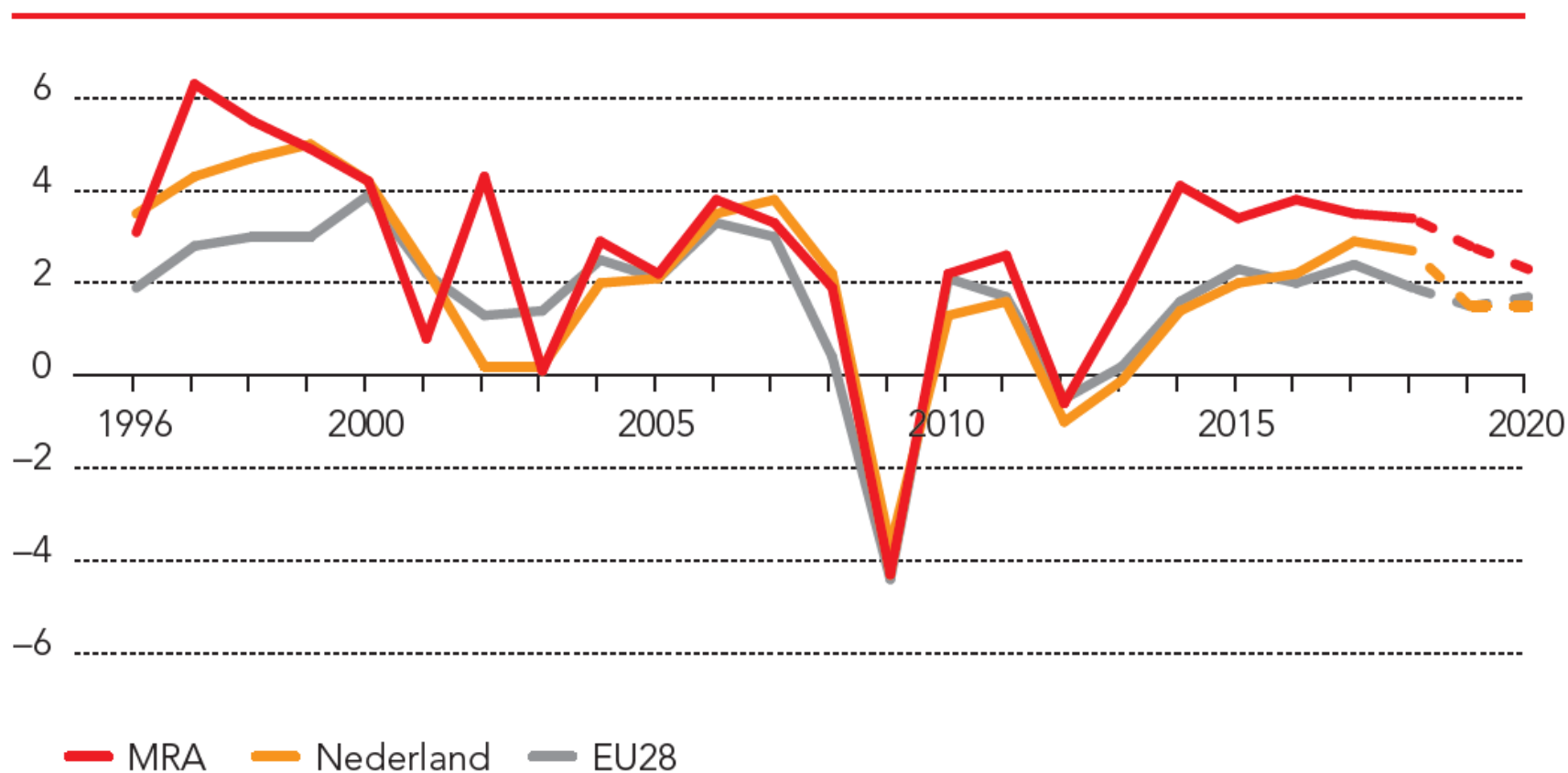
- Uniek lange periode van positieve groei
- Werkloosheid dalend en zeer laag
- Regionale verschillen worden groter (MRA-NL en in MRA)

Het MRA verhaal van 2019

- Groeimodel bevindt zich op een kantelpunt
 - Krapte op arbeidsmarkt
 - Vertragende groei van arbeidsproductiviteit
 - Inclusieve groei onvoldoende waargemaakt
 - Duurzaamheid een blijvend 'wicked problem'
 - Balans tussen publiek en privaat
 - Balans tussen regionaal, nationaal en Europees / internationaal
 - Bereikbaarheid (opnieuw) een punt van zorg

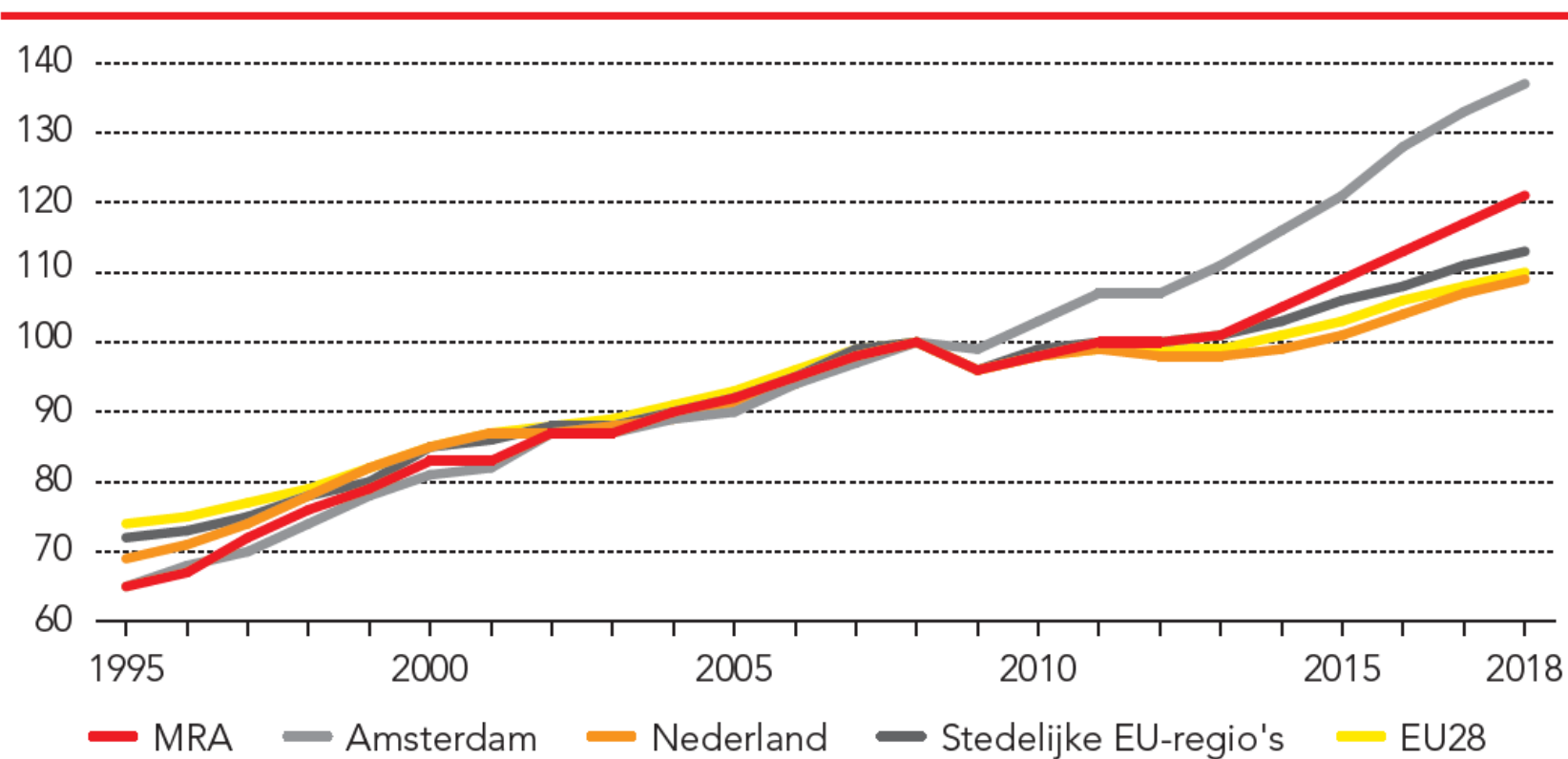
Positieve maar afvlakkende groei...

Reële groei BRP / BNP in procenten

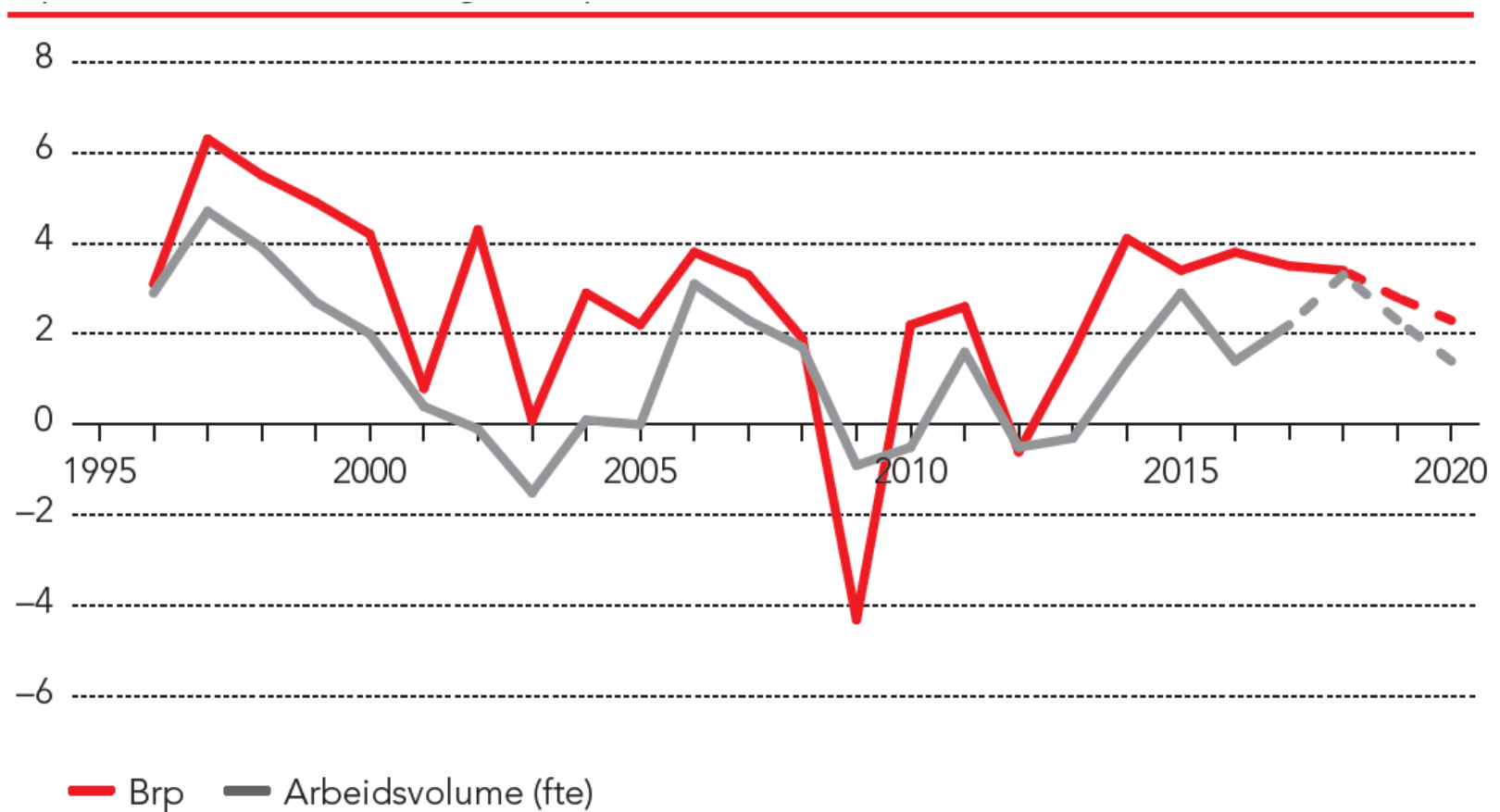
... hoog in (inter-)nationaal perspectief...

Ontwikkeling reële BRP / BNP (index; 2008=100)

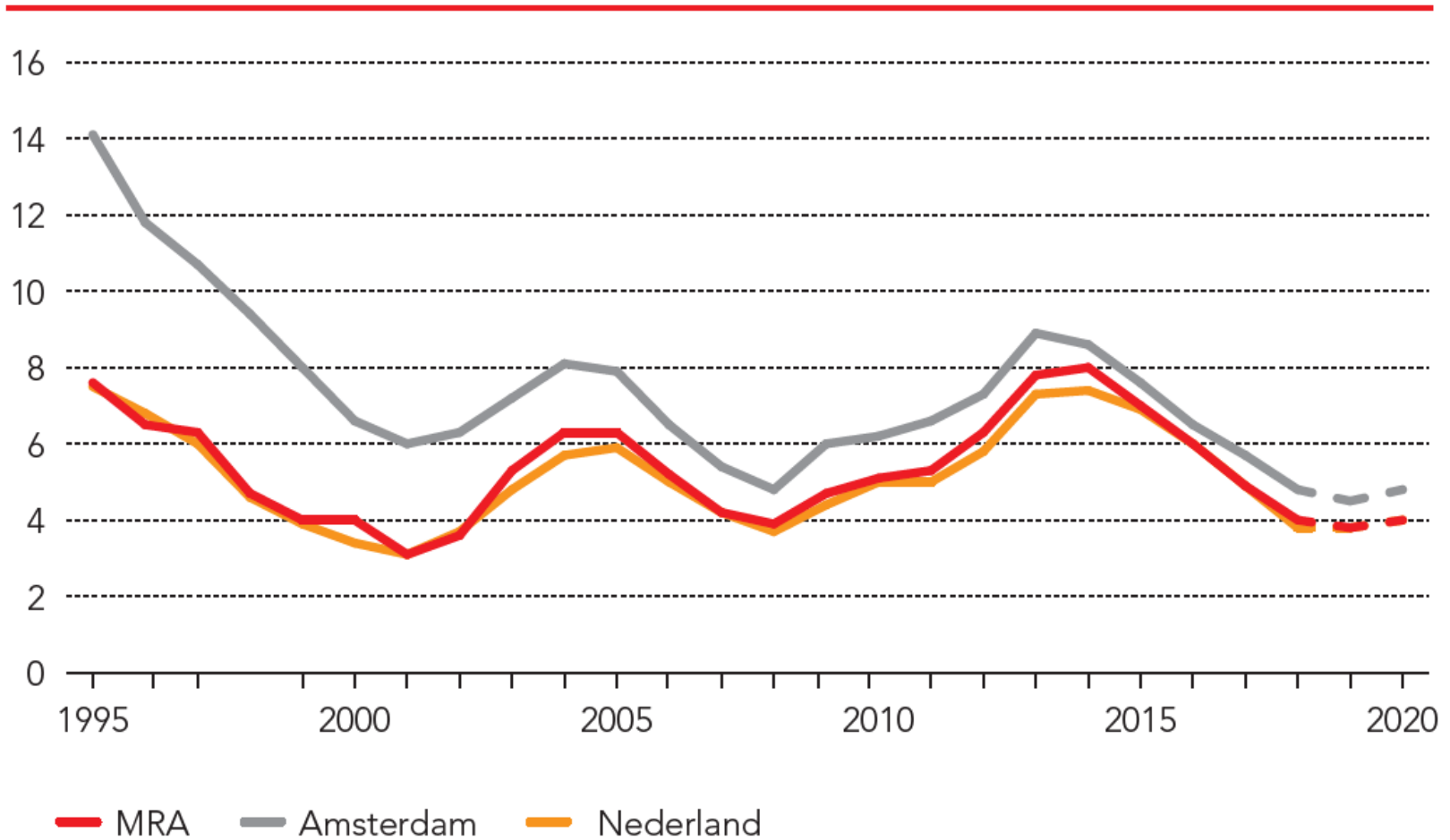
... afvlakkende werkgelegenheidsgroei...

Groei brp en arbeidsvolume (in procenten)

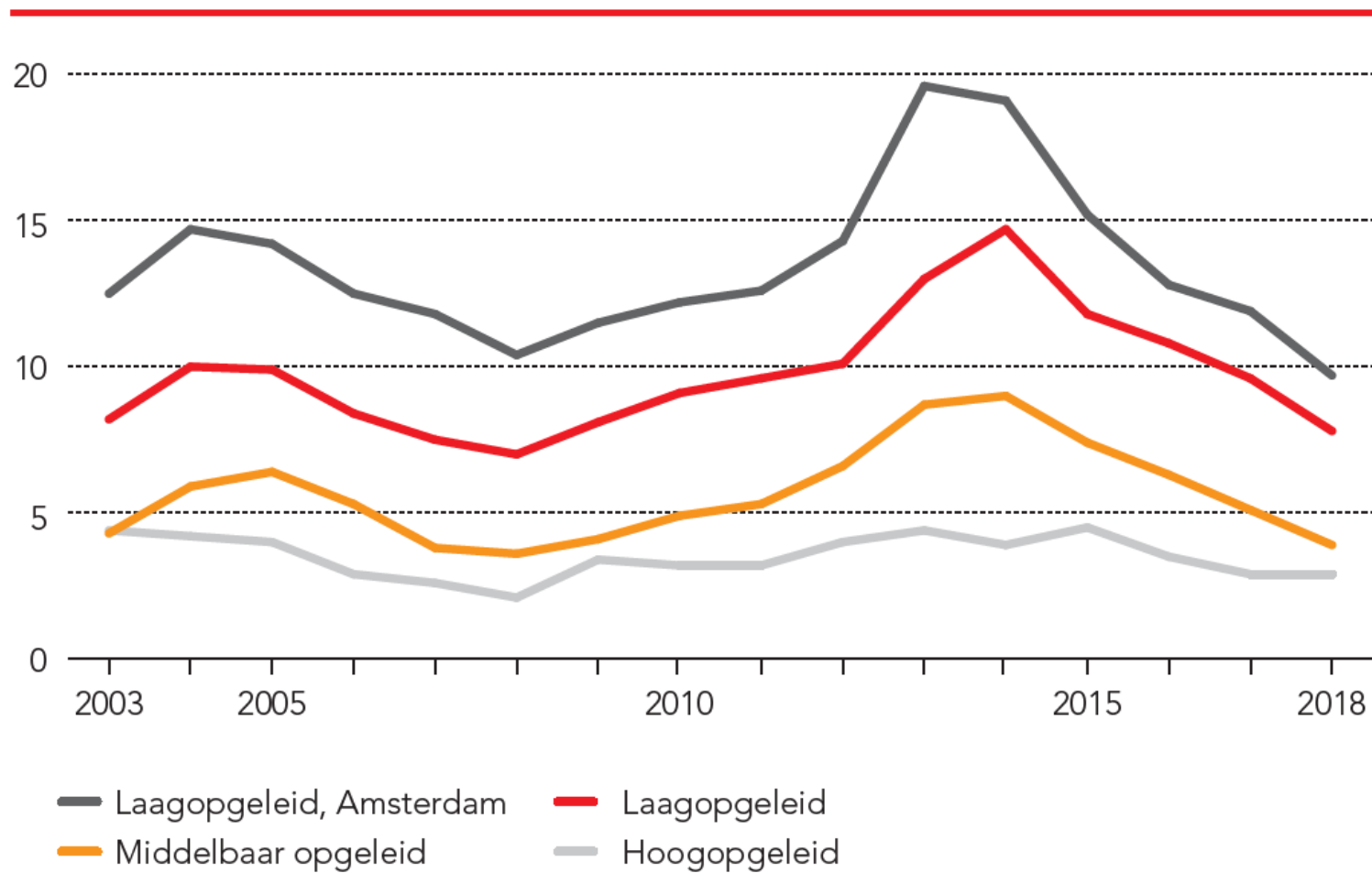
... en minimale werkloosheid...

Werkloosheidspercentage

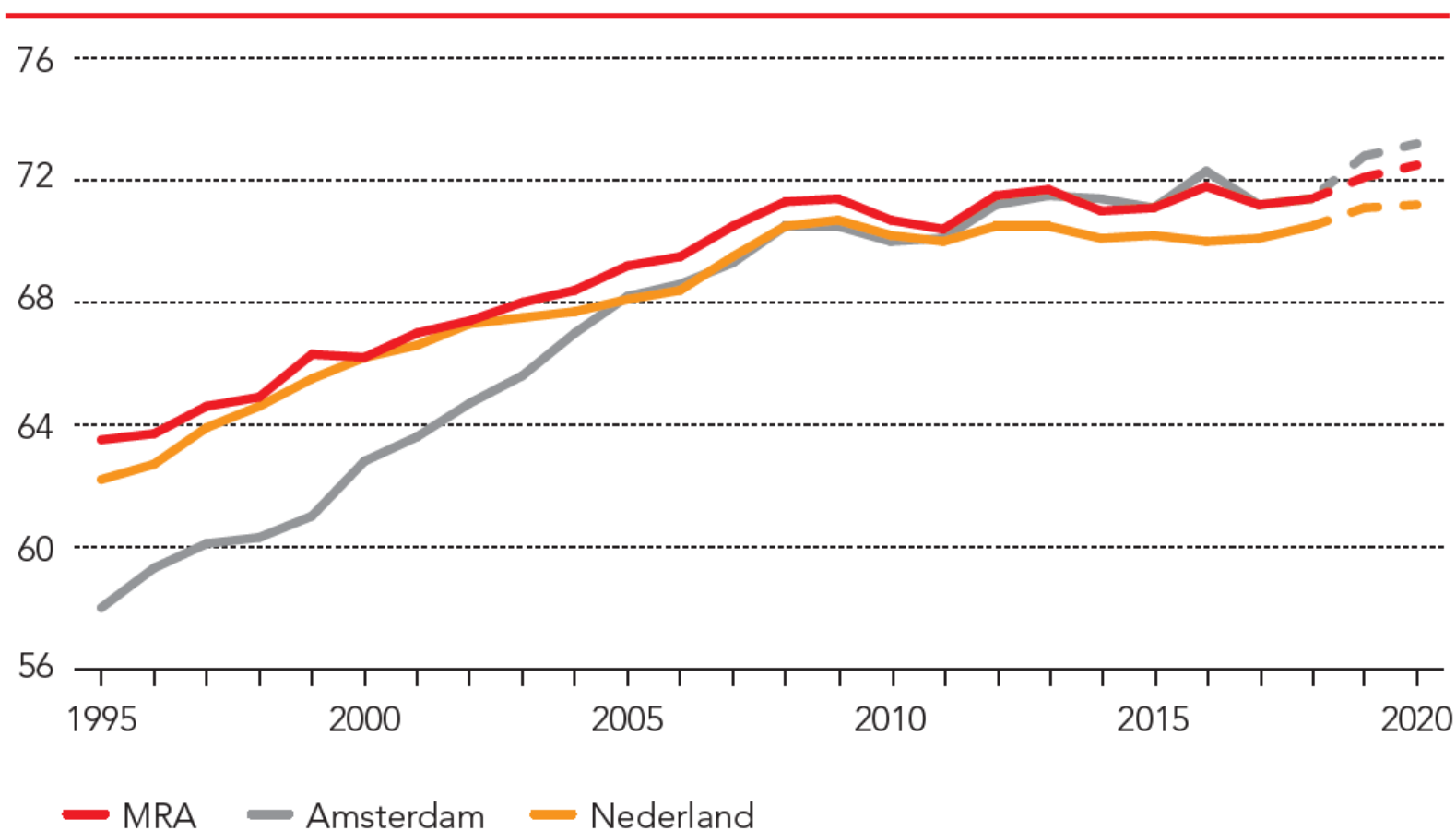
... met verschillen tussen groepen...

Werkloosheidspercentage

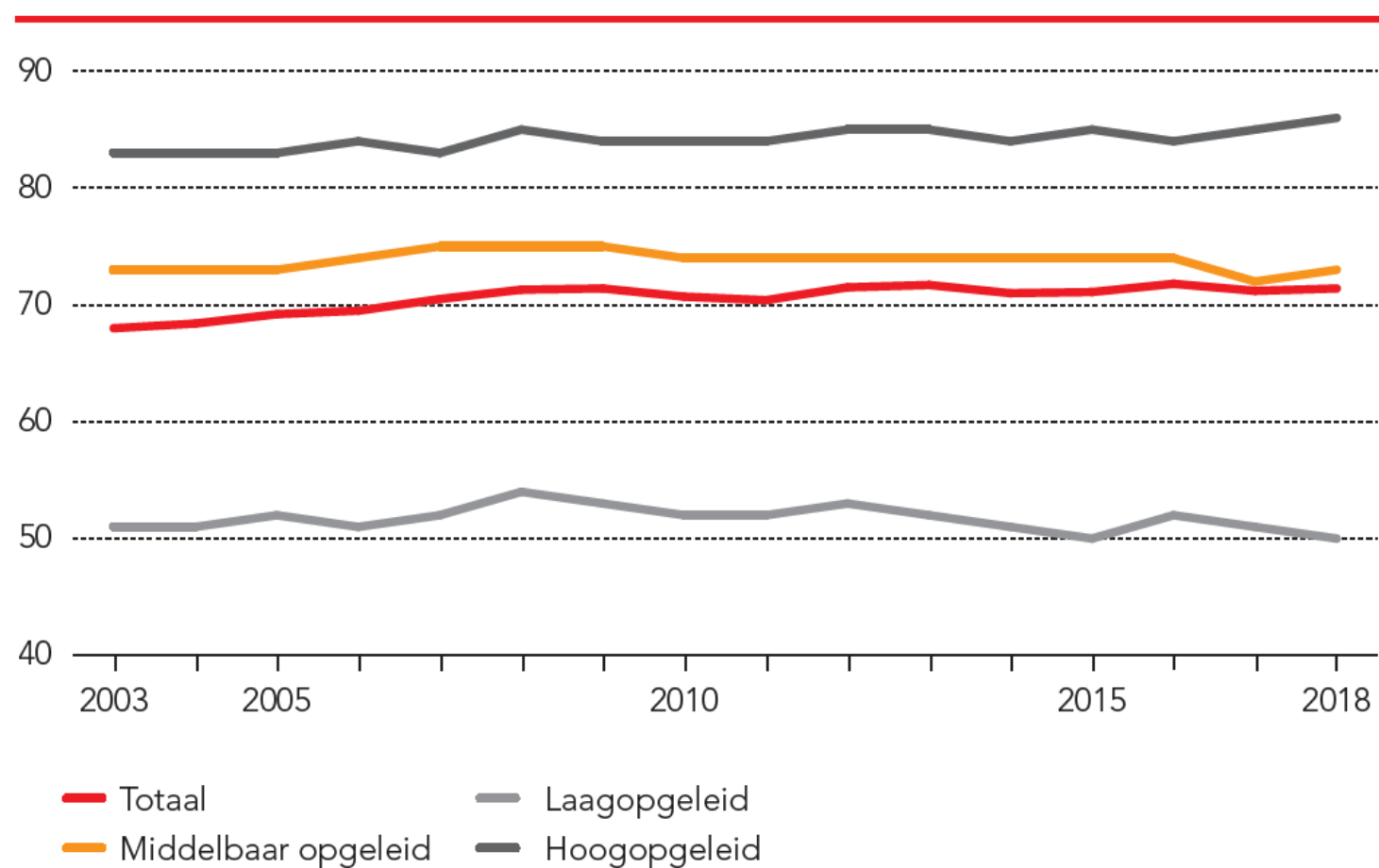
Participatie stabiliserend...

Brutoparticipatiegraad (in procenten)

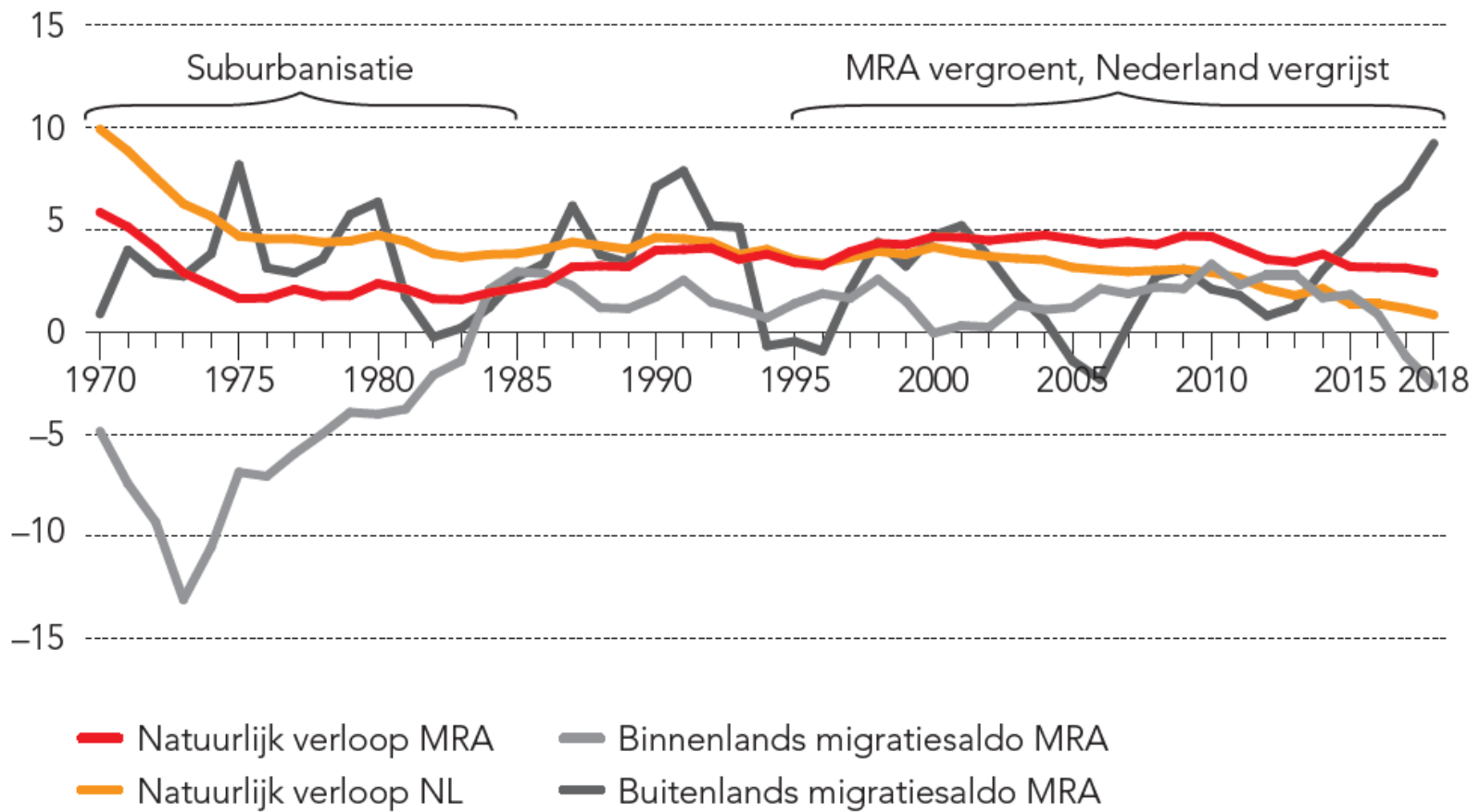
... maar laag en dalend voor laagopgeleiden

Brutoparticipatiegraad

Immigratie belangrijke bron van groei

Toename per 1.000 inwoners

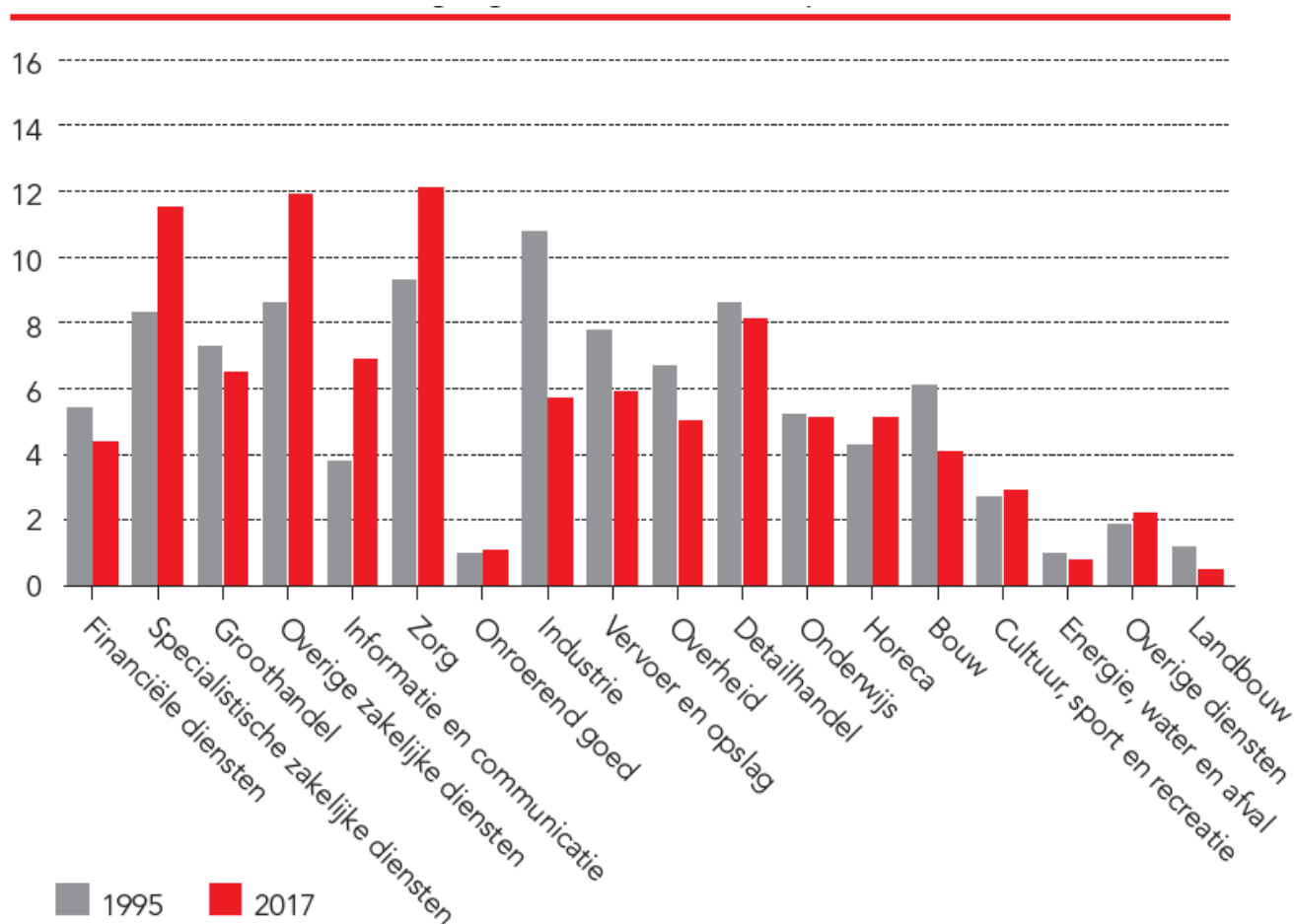

Een wendbare en dynamische regio

- Verklaringen voor succes van afgelopen decennia
 - Verstedelijking en agglomeratievoordelen
 - Grote toestroom van hoogopgeleiden
 - Open vizier naar buiten (handel, FDI en immigratie)
 - Voedingsbodem voor innovatie ('nursery city')
 - Investerings in adaptiviteit
 - Randvoorwaarden op orde ('goed verbonden')
 - Samen sterk ('governance')

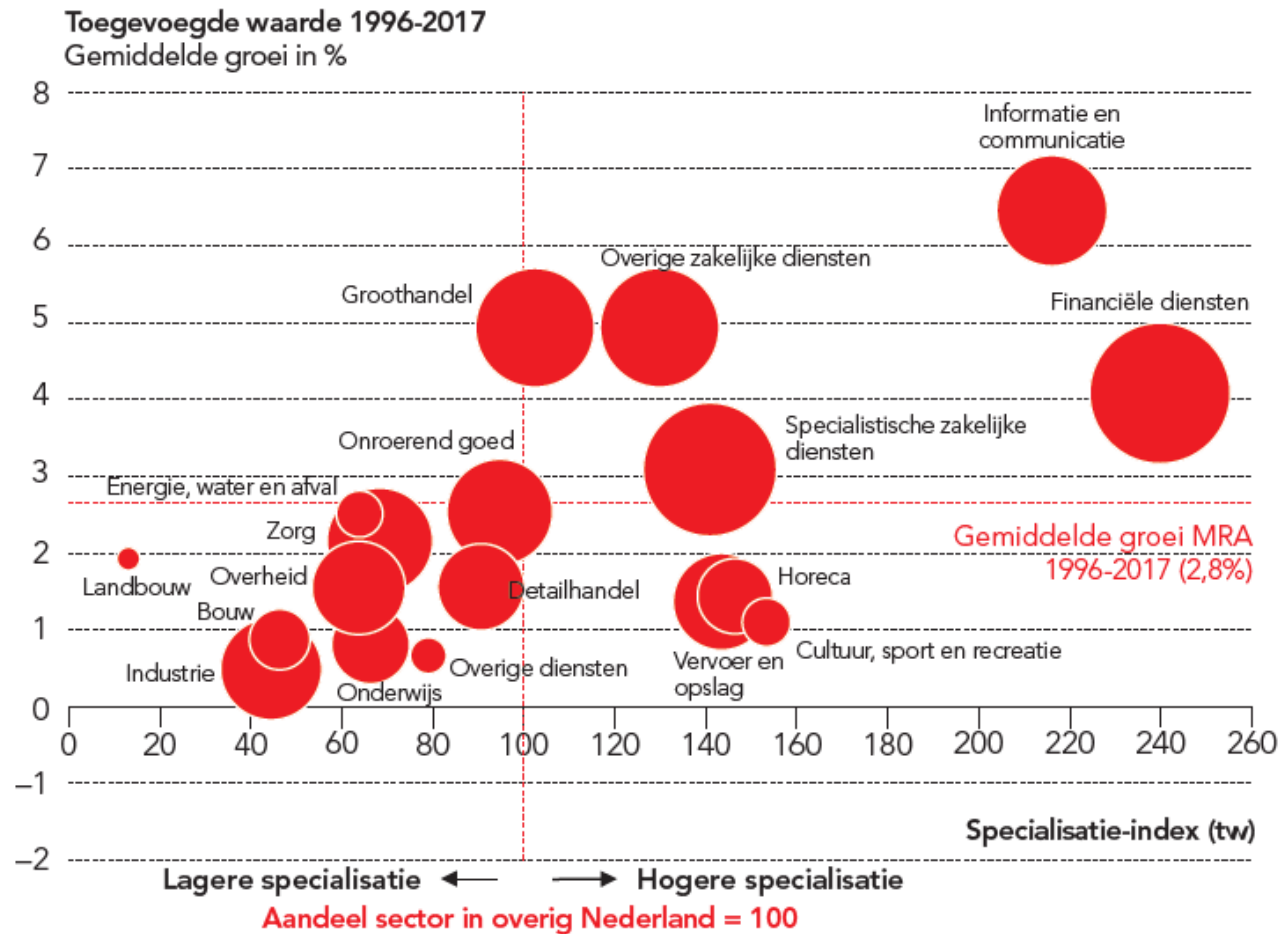
Grote verschuivingen op arbeidsmarkt

Aandeel sectoren werkgelegenheid in 1995 en 2017

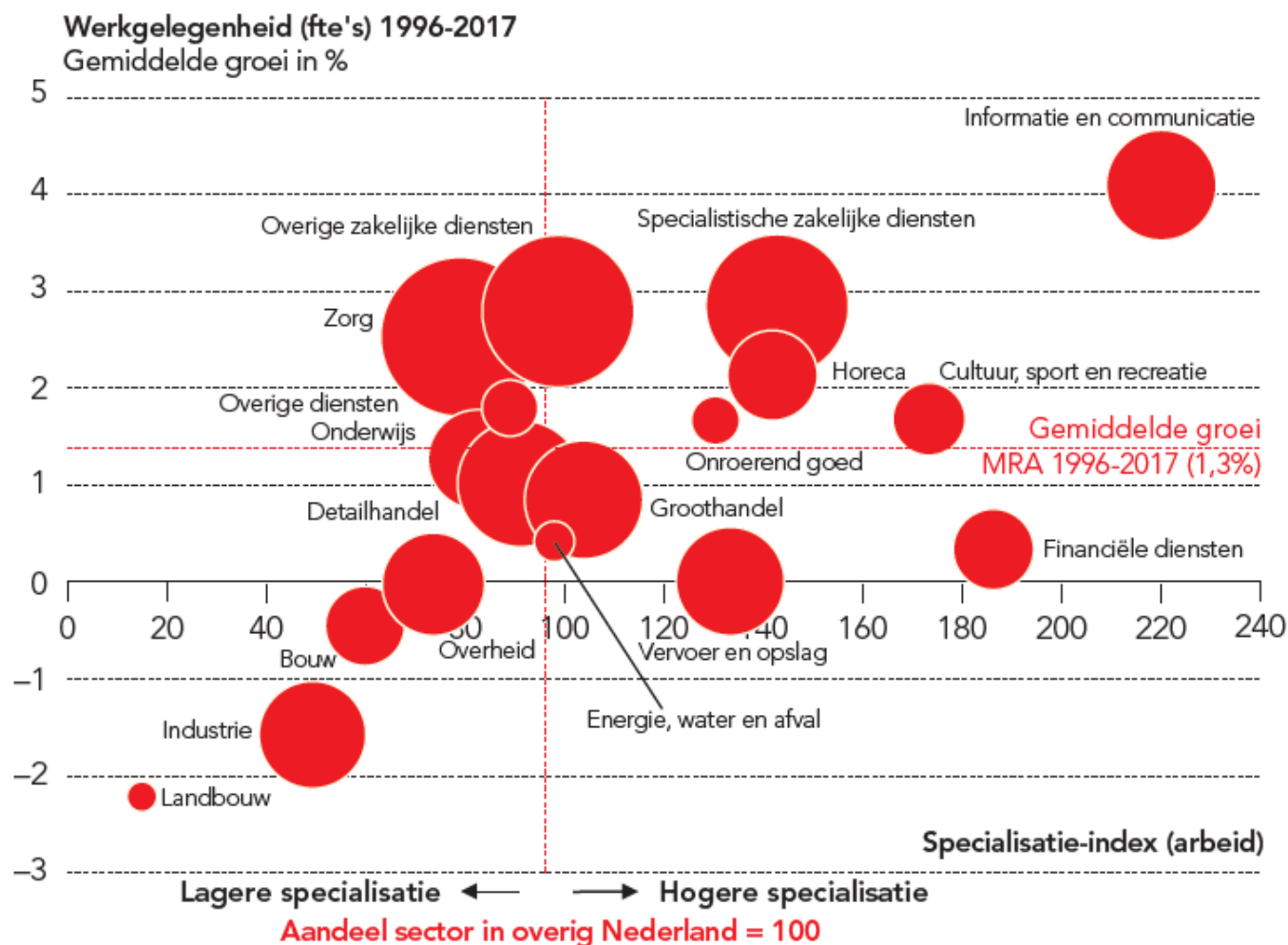
Groei drijft sterk op ICT en diensten...

Specialisatie en groei toegevoegde waarde

... evenals werkgelegenheid...

Specialisatie en groei toegevoegde waarde (1996-2017)

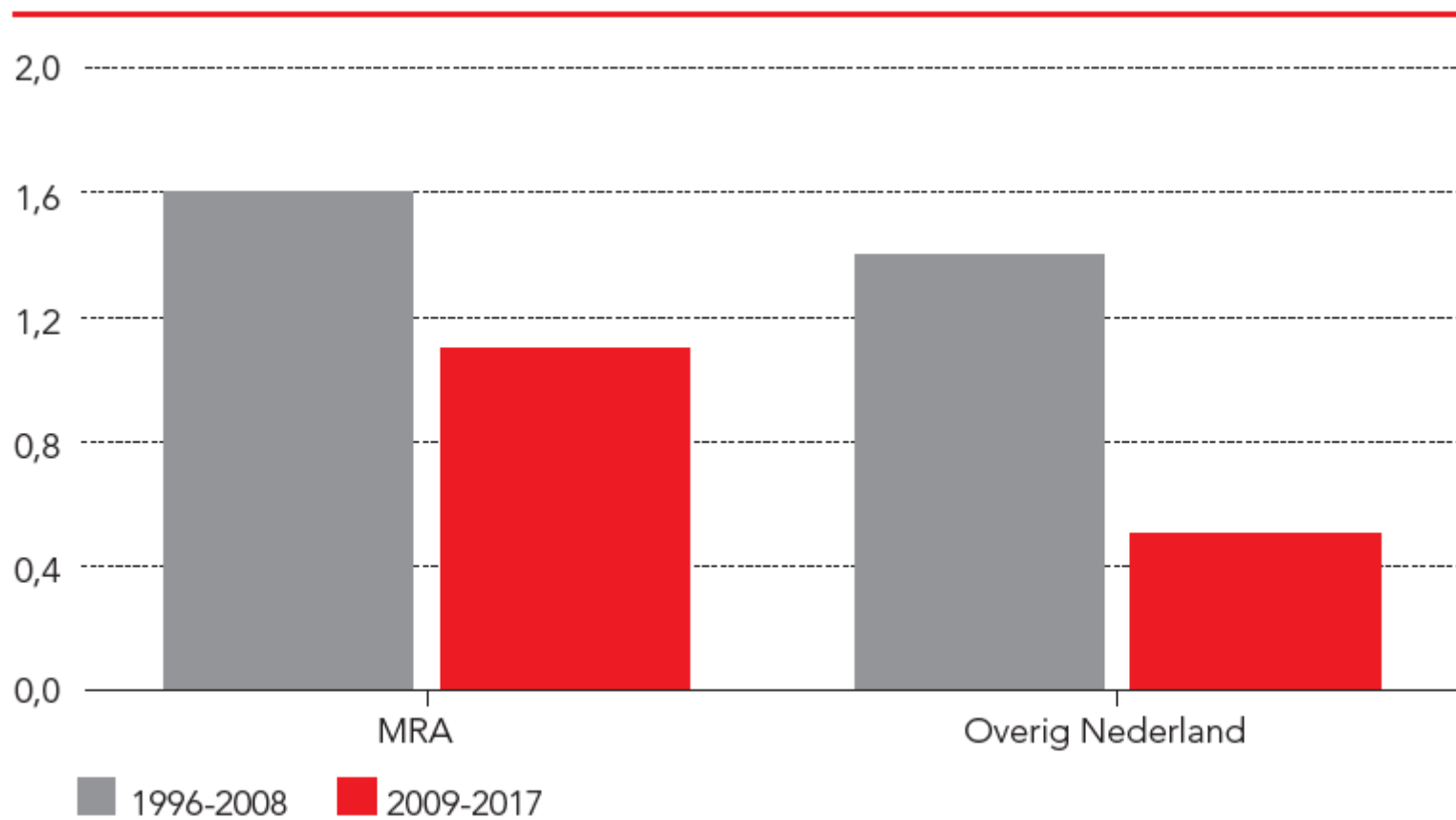

... maar groeimodel staat onder druk

- Arbeidsaanbod beperkende factor
- Groei arbeidsproductiviteit internationaal onder druk
 - Sluit aan bij diagnoses CPB, OESO, etc.
- Vele verklaringen
 - Gebrek aan “creatieve destructie” (goedkoop geld en lage lonen)
 - Vergrijzing
 - Onzekerheid
 - Het “nieuwe normaal”

Vertraging arbeidsproductiviteitsgroei

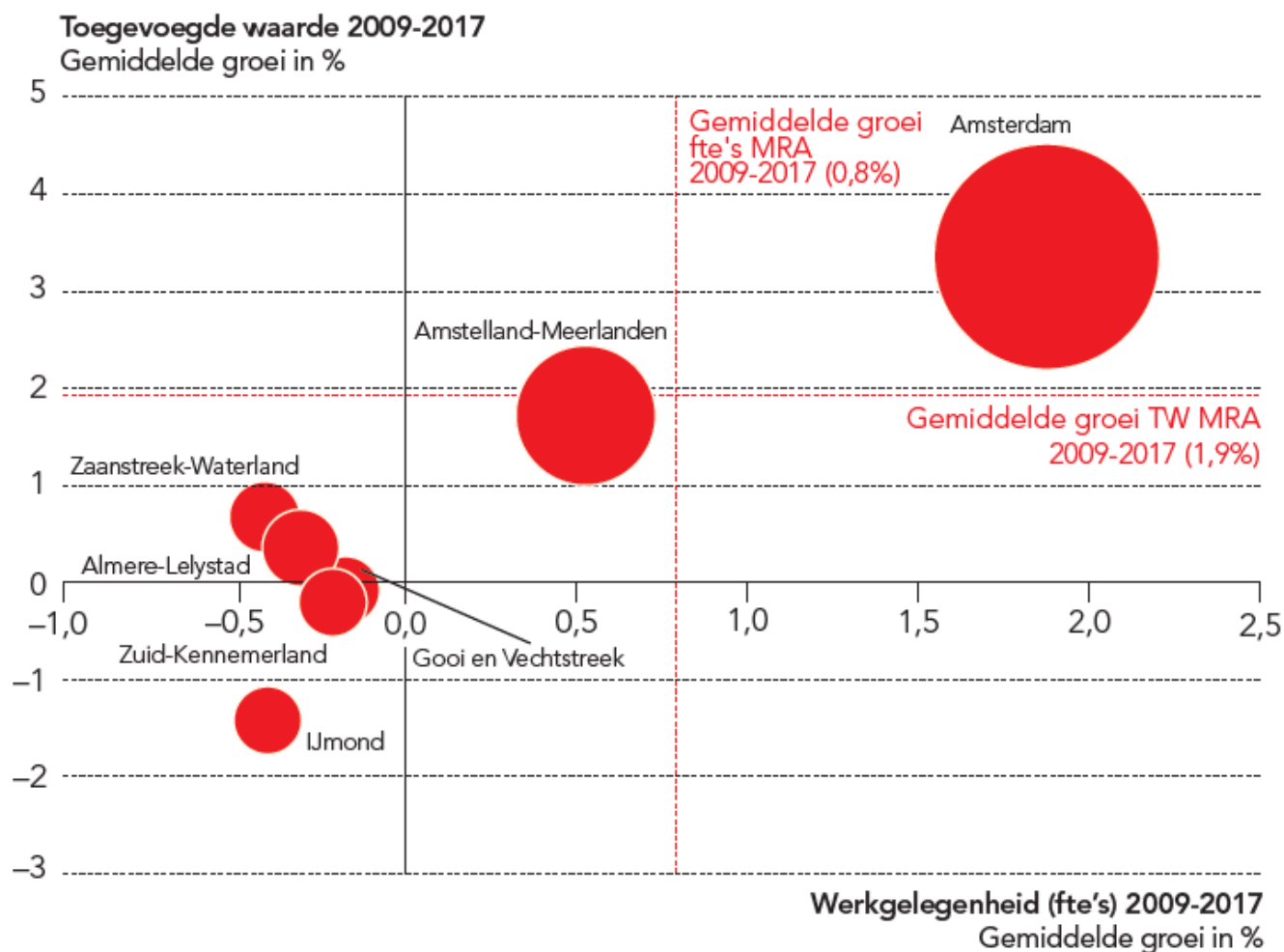
Gemiddelde jaarlijkse groei arbeidsproductiviteit in procenten (1996-2017)

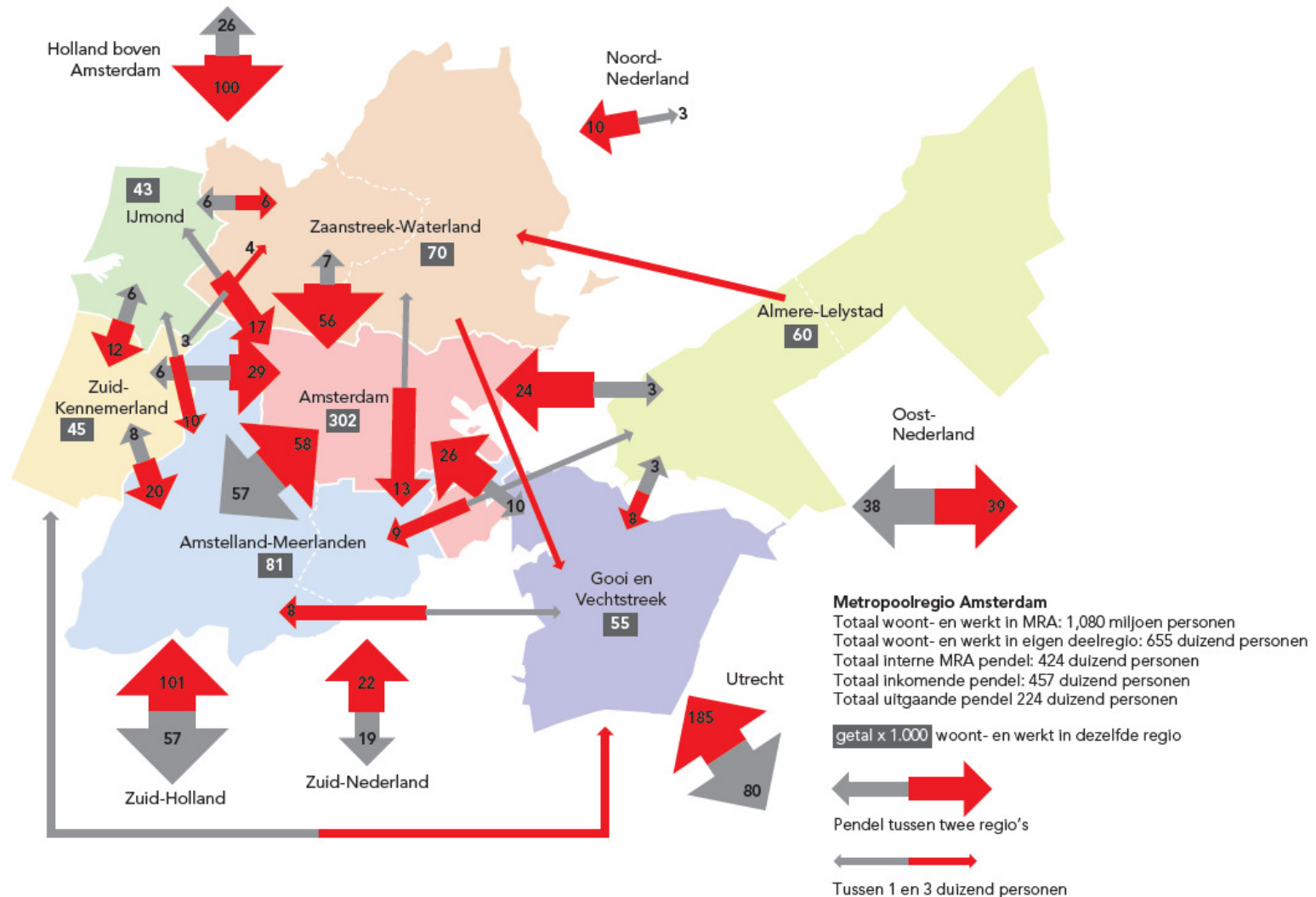
En inclusiviteit als punt van aandacht

- Dalende participatie laagopgeleiden
- Bereikbaarheid van woningmarkt
- Stijgende ongelijkheid (inkomens, vermogens)
- Regionale ongelijkheden

Ruimtelijke concentratie van groei...

... leidend tot veel forensen...

... en regionale verschillen op arbeidsmarkt

	Brutoparticipatiegraad	Werkloosheid	Beroepsbevolking naar opleiding		
			Hoogopgeleid	Middelbaar opgeleid	Laagopgeleid
	%	%	%	%	%
Nederland	70,5	3,8	36,3	42,4	21,3
Metropoolregio Amsterdam	71,4	4,0	44,3	37,1	18,6
Almere-Lelystad	72,0	5,2	33,5	44,5	21,9
Amstelland-Meerlanden	72,7	2,2	32,9	44,7	22,4
Amsterdam	71,4	4,8	57,6	28,2	14,2
Gooi en Vechtstreek	69,7	3,9	42,2	39,1	18,8
IJmond	71,6	2,8	31,1	45,3	23,6
Zaanstreek-Waterland	70,6	3,9	37,0	42,4	20,6
Zuid-Kennemerland	72,1	3,2	48,0	34,1	17,9

Conclusie

- Het gaat goed met de economie van de MRA...
 - Uniek lange periode van positieve groei
 - Langdurig hoog in nationaal en internationaal perspectief
 - Werkloosheid dalend en zeer laag
- Maar groei loopt tegen grenzen aan
 - Krapte op arbeidsmarkt
 - Niet iedereen profiteert
 - Vertragende groei van arbeidsproductiviteit

Een agenda voor de toekomst

- Grote regionale opgaven op terrein van
 - woningmarkt
 - verduurzaming
 - bereikbaarheid en infrastructuur
 - innovatie
 - inclusieve arbeidsmarkt
- Tijd voor een nieuwe MRA agenda met vizier op lange termijn
- Met behoud van open cultuur, solidariteit, en versterking van regionale samenwerking, zonder ogen te sluiten voor het gure internationale en politieke klimaat

ECONOMISCHE VERKENNINGEN METROPOOLREGIO AMSTERDAM 2019

ECONOMISCHE VERKENNINGEN
METROPOOLREGIO AMSTERDAM

2019

#EVMIRA

Meer weten

Website met:

Achterliggende data
Factsheets gemeenten
MRA Beleidsonderzoek

Mail: h.l.f.de.groot@vu.nl